

Sserbske baßnje,

ſwojemu

wulzy lubemu ludej

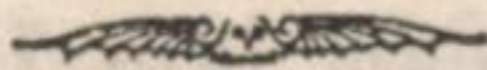
podate

ſ wužitkej a ſ ſabawenju

wot

S. S.

2 orn:

4/8-3160
4

Placjisna 2½ nſl. ✓

W Budyſchini 1855.

ſ nakladom macizy ſerbskeje.

Зарпѣке доѣнѣ

Грочини

воуѣѣ лубѣну лубѣ

Грочини

Грочини Грочини Грочини

Матричных списков ч. 26.

Грочини

Ms - 3198.90

1/8-3100

Грочини 2. н. н. н.

В Грочини 1822.

Грочини матричных списков

Do basnje wjernosz sadraszich,
Kiz se žiwenja nashonich.
Tež k czeszi luda serbskeho
Wfach druhdy jeho pschiskowo —
Chze sej schto s teho wuczbu wsacz,
Ton nebudze so nihdy kacž!

1. Schkowronczk, wróna a fróna.

Rehan to, schtož nemóžesch,
Pšches to k czeszi nepschindžesch!

* *

Spjewat w módrej wysofoszi
Schkowronczk fifolo,
Spjewat w nowej wesetoszi
Esej na naljeczo.

Mersajo duž djesche wróna
K frózy na polu
Duschu! ton šliepž chze bycz fróna,
W žylym stworenju.

1*

Daj ſej pokoj, ſrůka praji
Schto je na herzu?
Nech ſo ſ didlowanjom daji
S tajkej robotu.

Nech ſo jeno ſ namaj mjeri
Kipra ſchipleńka,
Móz! ta móz wscho werczi, czierti,
Niz kuſt ſpjewanczka.

* * *

Hruba ſawisz pyta ſwary,
Hani ljeſcheho,
Plujo ijed na wyscho dary
Piaſzie ſhwali ſo.

2. Liſchka a myſchje.

Brón neſcheczela nej' taf ſta,
Kaž huſto jeho dobrota.

* *

Typy, tapy liſchka bježesche,
Kónczko pſchencznych kłoſow neſta je,
A ſchtož predy bje ſej žadaſa:
Myſchku w polu je tež ſetkaſa.
Myſchka w poſnym ſtrachu mjenesche,
So ſ jej' žiwenczkom ſo ſtaſo je.

„Schto ſo bojiſch, hlupy neredže,
Liſchka pſcheczelnje ſ nej' rycžesche,

Gladaj, pohlej, sčto ja njeto jjem;
A duž poweš twojim šotram wschjem,
So njete pschenža moje ijedto je,
A mój nemjer s wami pschestane.

R wopokastwu mjera, luboszie
Božoju te kofy tudy wschje.
Troschna budž a šyta najješ šo,
Pšchivedž šem tež twoje pscheczestwo:
Sa waš, žylu čješnu myschinu,
Tutón wulki wopor pschinešu.

Mysčki, požadliwe sa pschenžu,
Bołne wjery łuchčicž hanjachu;
Kóždu pak, kiž šama pschicžeže,
Pšchka hnydom lapnyła tam je,
Tak so žana šmerczie towarščki
Šacž do pošleneje neshoni.

* * *

Róžka wjera, dary, womkodobnosť —
Šlepja čłowekow tež husto došo,
A faž mudry pschedžo kóždy je,
Nječtón jeho njefak popane.
Duž mjei kedybu stare pschisłowo:
Kóždy ma tu šwoje kofy dko.

3. Šróka a šólobik.

Šštož nedocžinš sa nusne ma,
To dobremu je haniba!

* *

A šólobikej šróka pišana
Takle rycžo njehdy pschiskafa:
Bratše, be wschitkimi ptacžkami
Je twój spjew a hłóš najrenišči;
Ale kóždy pak tež pósnaje,
So šy ptacžatko najštupišče.

Takle dowjerny a wczipny šy,
Nimasch kedžbu falschne pukloty,
Škocžišch takle s lóhka do šmercžje,
Neje žel cži twoje žiwenje?
Nawuť mudrije hladacž šo, kaž ja —
Khróblo pschineše do nesboža.

Ja šo šmercžje bojeć, strachowacž?
Džesche šólojk, teho chžu so šdacž!
Tajka bojosz by cžesz ranika,
Bych šo tebi runať, schfódniza;
Pšchetož wo žiwenje newuschne
Schelma pšchedž najbóle tschepoze!

4. Mucha a bruk.

Wjecžnje cžwilerški pschah cžaha,
Kohož nepopschecžje žaha!

* *

Stwina mucha naleczi
Njehdy bruka w sahrodzi,
Bocza wołacz: Hanbui so,
Nenashytny sežranzo!

Liszie shtomam wurubisch,
Khoscheczischejam je spodomnisch,
Chzesch=li tak wscho spóžeracz,
Praj, schtó móhł cze lubowacz?

Traschnje rohi nastaji
Bruf a fshidka schepert,
Hnjewny muchi prascha so:
A shtó ty masch sa ijedło?

Aj, ty bita, honena
S khježow, se schlije, s hornyka,
Praj, schtó tebe lubuje
A na fermusch prošy cze?

* * *

Baduschí a newuschní
Leža rady we swadzi,
Zedyn pschedz na druheho
S nepopscheczom hórshi so.

5. Čzmeta bes pežolkami.

Čzmeta hłód bje žiwika,
Duž ji pschindže myšliczka,

A bohatschim so pčolkam dacž,
Po nimi so swaschnjowacž;
Pšchetož pola swjeriny tež nusa
Wschelke spócžne a so wschelko husa.

Čžmeta dzjetacž pocžina
Pšchemo pčolkow horliwa.
Pčolki nowu towaršchku
Spodžiwajo khwalachu;
Zuse bje jim s niemsteho najstere:
Nowe khoschcžischcža te metu derje.

Mješaz liedy wotendže,
Čžmeta s kolecža wucžeže,
Słodke pčolkow kublešchko
Droha kup ji sesda so.
„S tajkej drienu mi dzicže“ — trubi
„Kadscho khuda — mi so ljepe lubi.“

* * *

Wele ludzi w snamenju
Ljenej' čžmety wopischu,
Kotrychž nusa, khudoba
Zenož honi do dzjeta,
Alle spróžny khljeb a wudžerženje
Nej' jich wjež a wjerne wotmyšlenje.

6. Wewerza, sknadź a mały kralik.

Sknadzej s hnjesda niehdy dzjeczata
Mordariska we haju wewerza
Rubesche a kónzowasche.

„Ach te wbohe dzjeczi nasche!“

Sknadź a jeho žona ptafaschtaj —

„Schto šmój, wewerza, cži cžinikaj?“

„Khójna, dub a šchmrješ a woreschna,

„Buš a ijedla cži doš nadawa

„Swojich pčodow, šy=li hčódna,

„A hlaj, twoja klama šchódna

„Morduje naj' dzjeczi beš winy. —

„Pšche=cžo tajki neskutk žadławy?“

„„Na te blady! dzjesche wewerza,

„„Kajke praschenje wo cžeho dla?

„„Tamle mały kralik ljeta,

„„Nech tón praji prawa šwjeta!““

Mały kralik s kercžka šwaresche,

So wschať wschudžom móž pšches prawo

dže!

7. Młoda a stara kóčžka.

Nebudź wobóžny na šwar,

Cžasto je wón Boži dar!

* *

Praj wschať luba, stota maczerka,
Schto šy husto takle wobóžna?

1**

Druhdy dobra basniczku mi bajesch,
So mnu skacžesch, rady so mnu hrajesch, —
Druhdy saso na mne swarisch, byczisch,
Plaznesch me a wótre słowo rycžisch! ?
Tale mizka mtoduschka
Swoju staru praschala.

Stara miza, myschi scholczina,
Djesche k mtodej: nebudž blasniza,
Djesacz liet žno khodžu w tutym dwori,
Widžu, so so cžesz a kubto spori,
A do kotrehož tež kuta kufnu,
Wschudjom sa mne tež tu wjernosz wufnu:
Hdžez so nihdy neswari,
Tam so k sbožu nehnoji.

— ◆ —
8. Kofosch a pšyt.

Po sdacju a po wjernoszi
Masch swjet tu jara wschelaki!

* *

Kofosch khodzjesche po hasy
Horje, delje tam a sasy,
Wele pychi wuhlada,
Dofelž bjesche nedžela,
Słyschi słowow tawšynty
Powedanych mudrařzy.

Kajka mudrosz! kofosch praji
K psyczej, kiž so pschi nej staji,
Kajka rjanosz bohata
Debi tola czloweka!
Boš pak ljepe shoneny
Zeinu rycž tak porasy:

Moja luba czeta putka —
Wele rycžow, ma to skutka,
Khornar stoty, sljeborny,
Saki prósne, „winojty“,
To so rady na swjeczi —
Móžesch wjericž, — towaršchi.

—◆—
9. Rischyna pomoz.

Welk w ljesu w jami sedjesche
A na nesbožie plaka,
Duž lisčka hnydom pschibjehne
A po fromi tam skaka.

D welko, kajke protyki
Tu delkach srudnje dzjetasch?
Glaj, czichi lješ wschón sabrinczi,
Tak s žylym hłošom spjewasch!

Skocž, wujo, skakaj móznischo!
Ja chju czi hatsu podacž, —

Gžin, — predy hacž cje woschczerjo
Tu satšjeli tón brodacž!

Prosch, djesche welk, prosch hajnika,
Gžis dobre šłowo sa mne, —
Ach luba, škota, bože dla!
Ty nejšy tola na mne?

Nje, welko, liščka wurasny,
Gje byta wjecžna škoda, —
Tak młody, rjany, nadobny, —
Hajnk, duschu! tež cži woda.

Za proschu, modlu, klafnu šo,
Kaž bratra hajnika snaju, —
Haj šwoju kožu sawjerno
Sa twoju kožu štaju!

Duž tyschny welk šo spokoji
A liščzy žetiwu lubi;
A beš tym hola šaklineži, —
Hajnk, dje a na rózł trubi.

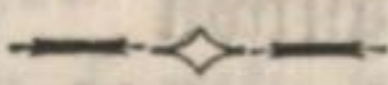
Eso liščka rucžje wohladne,
Welk šo k nej troschtny šmieje,
D lubšči welko! šhto to je?
Mi wutroba šo šchrieje!

Tón hajnk, ach to tón prawy nej,
Ja nesnaju próschk jeho, —
D to je ijera šolotej!
Ja nestupju psched neho.

Swój testament pišch, hlupenciže!
Pišch, welko! liška refny,
A šmjejo mydło wesefche,
A s čžitej kožu cžekny.

* * *

S tym šhelma wbohich troschtuje,
So wještu pomoz lubi,
Se šmjechom pak, hdyž nusa dže,
Kaž šlaby pšat šo šhubi.

10. Bezokow šköržba a khostanje.

Popščenka ta s danju bere,
Šawisz pak šo šama žere!

* *

Bóh, jako šemju štworit bje
A wšhitke jeje rjanosžje
A štworenja a štworencžka, —
Duž s nebja delje pohlada,
Kaš bjeħajo a ljetajo
Šso s wešefošžju žiwí wšcho.

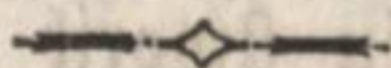
A we tym, šo tak hladašche
Na štworencžka te djetarške

Duž pčojkow žakosž wuślyšchi:
So czaka je kij proscheriski,
Hdyž cźmełam dźeczjel cźerweny,
Ze sobu k pastwi podaty.

Bóh hnydom k pčojkam pohlada,
Kak so s tej skórzbněj wjezu ma,
A hramowanje lichomske
A nepopscheczje widžiske;
Duž hnjewny hłojcži dźeczela
Sa pokutu jim sesanka.

* * *

Dosž samóžitnych na šwjeczi
Tak nenasytnje saskiwli
A mjenja, so b'dža proscherjo,
Hdyž šami šhrabacz nem'ža wscho;
Hacz šhubja abo nekrydnu,
Schtož nepopscheja bližšemu.

11. Dub a kopschiwa.

Czim nelubsche, czim radnische,
Czim krašnische, czim žadnische
Tu w šwjeczi nieschtožkuliž je!

* * *

„Ši dubje, wulki starj bjesmane,
„Dži do so! neje tołsta hańba cze!

„Szo do pól swjeta hordy pschjeszerašč
„A fajku horstku dróbných žoldži masch?
„Schto móht ty wiazy płodžicž pornjo mi,
„Swjet dyrbjat stejecž w lutej dubini!“

S tej rycžu slymenjata kopschiwa
Szo da do duba, swojoh' sušoda.
Dub s hordom žanu hatsu neshibny,
Zi wotmolwi pak sazpio smjeizy:
„„To stare shonenje je na swjecži,
„„So nerjad šo najbóle slymeni.““

— ◆ —
12. Tši žaby a baczon.

Kaž wuhor smykty šo
Czi bóršy s ruki suhne,
Tak reišcha nadžija
Hdyž nemysliš, cje truhne!

* *

Tši žaby wotzucžichu k žiwenju
Na rjanym słoncžnym naljecžu
A s rostateho pschjerowa
Kwor kwor! ta prijenja sarechta:
Budž swjaty Jurjo khwaleny,
So nasche jastwo rostat šy.

Nóš druha tyfny s pschjerowa
A pazy w słoncžku pschjeszera,
Kwor kwor! najlubsche šotšicžki,

Kak je to krašnje na šwjeczi,
Kwor kwor! na ljetu sbožomne
Nam kćjeja czašy medowe.

Kwor kwor! šo třeczej pšchitorhny,
Ju lapny bacjon pškaty,
A nowe ljetu medowe
Žno prieni džen bu škepšane:
D jerom, kak to wujeba
Najrejšča husto protyka!

—◆—
13. Hórka a dólčžk.

Šso hórka dólčžkej wušmjewa,
Šo steji pócžreny,
A džesche: pój šem khadlicžka,
Mašch mokre kholowy,
Ja chzu czi trochu wužimacz,
To móhło šo czi dobro šdacž.

Dólčžk horze štónzo wobczafny
A w ljeczi wotafche:
Pój hórka šem, pój wutka šy
A huba tak czi škhnje,
Ja chzu czi njeschto włóhi dacž,
To móhło šo czi dobro šdacž.

Ze šchczipne rycžje šlyšesche
Tam pódla runina

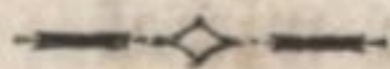
A dzesche: o fak ljepscha je
Ta prawa šredžina;
Niž pschematko, niž pschewele,
To tyje pschedzo najliepe.

—◆—
14. Kacžka a kacžor.

Kacžka bachta k kacžorej:
Poš'chaj mužo, roššudzej,
Nej' to hordosž nesnešna,
Nepschistojna, šhwalešska:
Kajku kokosch haru djjeła,
Šdyž je žane jejo mjeta.

Wohidne jej' šhwalešstwo
By pak hišcže seschto šo,
Ale tu masch honaka,
Ton halle cži dykota:
Moje žona, nejko, nejko!
Nietk je snešta bjete jejko!

Kacžor praji: spofoj šo,
Newješch šwjeta waschnicžko?
Gjeszje dosž, so nedacže,
Pred' hacž jejo snešta je;
S žyła pak to wjež je stara:
Maty kwas a wulka hara!

15. Šowa a syba.

Šo šowa sahje wušuže
Se šhowa čymoweho,
Džen šlepi ju, duž hujewasche
Na pschewwatanku šo.

A s wołanjom a šłobotu
Mój ptaczkow pschiczeže
A šylnje do nej' prastachu,
Šo šo ii fastyscheže.

To syba želna widzišche
A k šowi pschileczi:
Pój, pój! wjem wuczeš sa tebe,
Džaš budžešch wedzicž mi.

A jako ju do šhowanki
Bie pod keřš dowedla,
Dha šowa šty pyšš rošdaji
A sybu spóžera.

A šmješkotajo mjenesche:
Ty hłupe štworenje,
Mój džaš tón dljehe netraje,
Hačž pali nesbožje.

* * *
Ja bašeň wschitkim pschiwoła:
D nesabudžcže wschaš

To hrónčžo „kajkaž wutroba,
Haj tajki je tež džak.“

16. Welk a pšyk.

Brjuch hłódnny welka czjeresche
Na popad k wowcžerńi,
A we tym, so šo mjerescche,
Tam skocži do pašli:
Wón sašwari: Boh' skorženo
Na stóštne, falschne człowestwo.

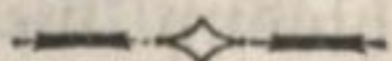
Schto czinicž? nohu wotkufacž,
Kiž tzesche w želesu?
To necha šo jom' pjefne šdacž
A boli psches mjeru —
Wón sawincža: Boh' skorženo
Na stóštne, falschne želeso!

„Schto wina je?“ pšyk sašecžowka
A pschihna hnjewniwy,
„Ty schelma, połny rubeństwa,
„Esam na tym wina šy;
„Tej stej a falschnej wutrobt
„Dže šhostanje sa pjatami.“

* * *

Kaž welk, tak šwarja škódnizy
Wot wele tawšynt ljet,

Hdyž hdže so žadyn popany,
Na pašlje a sly šwjet,
Hacž runje su šwój prut a kij
Se šwojich kerkow rjesali.

17. Lischyzna rada.

Wót njehdy lisčku nadenědže
A poča: moja luba,
Ja chyt rad wufnyč wot tebe,
Hejs' neje dołha truba,
Tych wučbow abo paperow,
Kiž dyrbja nuts mi do mosow.

Wam do wolje došz mosow drje,
Bych mudroszje paš nabył,
Tež proschu, wučž tak wsčitko me,
So nebych ničžo sabyl. —
A mječ tež hłowu dubowu,
Nej' wjerno? sa džen dowufnu!

O wole, lisčka wobkrucži,
Na ničim nejšy wbohi,
Došz mudroszje mašch we hłowi,
To sšewja twoje rohi,
To wurostki su mudroszje,
Kaž kóždy nashoneny wje.

A hdyž tak počnosz wedženstwa
Ze s domom w twojim nopi,
Schtó je czi treba pschibytka?
Schtó netriebnje schaz fopi?
Bodž, mudruj, prawuj, nezofaj,
Wschjech sarycz! dha cze khwali fraj.

To sym czi derje srosymik,
To neb'dje czežko panycz,
Bych wjernje tež byt tintu pič,
Chyž jenož kwaku czahnycz!
Tak djesche wót a požada
Esej hishcze dljesche rohisna.

Schtó bu? Wschje woły na lishecžu
Njetk radu postuchaja
A šo, chzesch wjez czim duschnišču,
Czim bóle saperaja,
Tež blabaja šo do wscheho
A nesprózniwje bodu šo.

* * *

So šo tu wučžba pschistaji,
To po prawym nej' treba,
Ju mudry widži na měszt,
Wótk nech šej ju won hreba:
Schtóž pak je tajki prawy wótk,
Tom' doryčecž nej' ničtó móhł!

18. Paw a husyza.

Knes paw so w dwori hordžesche
A praji k husyczy:
D me so nchtó nedótkne,
So wostobať me by,
Haj, wschitke woczi wobrocza
Eso ja mnu potne dziwanja.

To cžini, so tak pyschny sym
A tak so sybolu,
Ty, s twojim perjom wohidnym
Esy sfere k mersanju,
A kajka hiscže pschipóbla
Esy w kóždej tuži panzawa.

D blasny pawe hordžersti
Duž liba schezebota,
Eže hordo twoje saslept
A twoje pericžka,
Na pohladanje krašny sy,
Esy pak kaž ja tež wužitny?

Twój kožuch je drje renišči,
Tu cžesz cži popscheju,
Mój potrebu pak spokoji
A džať s nim saslužu:
Te cžopke, mehke pošlescžja
Mi wschudže fhwalbu dawaja.

* * *

Sze hordzi, psychni prósnizy,
Wy njehdže cześnischy,
Hacž spróznj bur, haj masany,
We swojim kabaczi?
Nje, psycharstwu dže do přjedka
Ja wschjedna, nusna potreba.

—◆—
19. Peńk a schmutajza.

Suchi peńk a schmutajza
Stejeschtaj we haju.

„Džiedo,“ wona sawoła,
„Ty by sbytk we kraju,
„Ja pak rostu selena
„Pschichodnoszje sepera.“

Refny peńk: haj wele dnjow
Mojich tudy bjesche,
Wele mi tež newedrow
Wysche hłowy dzjesche,
Nesazp me pak młoduschka,
A wobczježnoszjam nesrała.

Schmutajza so hóršesche,
Horde dawa słowa,
Prajt: s tobu wón wschał je,
Ja sym kruta, strowa!

Neje stónzo sthadzaje
Lubsche tež, hacž weczorne?

Beš tym bur tam pschijjedze
S czežkim wosom stanja,
Schmutajzu wos rostame —
Kónz bu jeje žwanja,
Do penfa wos satoži,
A hlaj! penf — jón powróczi.

* * *

Starych nesazp, młoduscho,
Wiesch ty, schto cze cžaka?
Hordoszi pad bliži so
A na khroblych łaka;
Czežke pruhi, nadbiehi
Sjewia, schtó je sylnischi! —

20. Worjoł*) a mały kralik.

Mały kralik njehdy šwaresche:
So pak w šwjeczi wschitko wopak dje,
Estaby je tak pluwu wjety,
Neje nihdy kedžbu mjety. —
Je to prawda? móže sbožje kčžecž,
Hdyž najšylnischi chze knejstwo mjecž?

*) Worjoł = hodleč.

Hodler, najhrosnišči pasorač,
Kóždeho dže s lóžka czisne snaf,
Bjeda, schtóž šo jemu staji,
Teho nesmilnje wón daji;
Wobendželi žane neprawdy, —
Hdže je šud? schtó pschińdže k pomozy?

Kaž by czmełam swustak do hñjesda,
Na to snemjerni šo ptacžina.
„Wón je blasn“ jene rycža,
„Wón ma prawje“ druge schkriecža;
Na posledku pschi tej mjeschenzy
Wetscha dzjelba radu wobsanfny;

Kotryž stónzei pschińdže najbliže
S móžnym fschidtom — tón nech s kralom je.
Wone lecža — wysche — niže —
Hodler stónzu pak najbliže,
Hižom widži worjoł dobyczje
A šo proszi potny wjestosžie;

Hlaj, duž mały kralik s czifotom
Wušuže šo jemu pod fschidtom:
„Ja šym kral, haj ja šym dobył“
Woła wón „šym wysche pobyl“
Wysche hodlerja wón sejhrawa —
Pschińdže delje a trón požada.

„Ty by dobył, dobył sawjerno“
Małe ptaczi dzachu wokolo,
„Nei by tež nam nihdy schodzik,
„Sa frala by nam so hodzik“
A na mjeszi klinežo spjewachu:
Sława, sława fralej nowemu!

Jako hodler wotpad widzišče,
S nóżnjow wótry mecz swóji wuczeže,
Dasche wschudze k wójni trubicz,
Dofelž necha knejstwo shubicz.
Mały fralik czjeka — sčto bei chze?
Do myschazej' dzierki saljese.

Aj ty schelma! worjoł sahrima,
Wumóz nedyrbi cze khowanka,
Predy schczuwacz, k sbježkej wabicz,
Moju cześ a knejstwo słabicz,
Potom czeknyč lešnje psched bitwu —
To su kusy! ja cze rostolku!

Alle kaž so šamo rošymí:
Howrja sbježki a pschi nemjeri
Ma kral dzjetacz połnej ruzy —
A tak hodler tež kaž duzy
Kaže šowi, šwojom' hetmanej,
Wachowacz psched dzjerku myschazej.

Bes tym, so kral druhdže jednasche,
Esowa pola džjery kedžbuje;
Zyly nóz tam šedžo kuka —
Ale jejna mischtyrschtuka
Na ranje šo šjawnje pokasa:
S drjemkom kralika je pschepaska.

Hodler kral šo šylnje roshnjewa,
Esowi wo dnjo ljetacž sakasa;
Esowa prošy se šylsami —
Hodler neda a ji gramí,
A duž ptacžatka wot teho dnja
Wona žere a je sahubja.

Zyła ptacžina pať wodnisha
Džerži šwjernje kasnje hodlerja,
Ziedoita na šowu helšy
Pere do nej' nepscheczelsy,
Hdyž šo wodnjo niehdže pokaje.
Mały kralik meno sšhowat je. —

21. Wetschi šy a wetsche masch prawo.

Syncžo, hrajo slietowasche
Łóschtna mloda kuntwora,
Šwjet šo paradis ji šdasche
Dóžž jón ljepe nepósna;

Pschetož šredž najreńschich wešelow
Saschmjata šo pawkej do šyczow.

„Puschcz me, pawko“ wona dżesche,
„Psche=czo žiwenje mam dacž?“
„„Hlajcze, hlajcze““ pawk šo šmesche,
„„Sstabusch ma lósch prawowacž.
„„Sstysch dha hlupa, schtož ty neshudasch:
„„Wetschi šy a wetsche prawo masch!““

Bez tym, šo pawk mordowasche,
Pschilecža tam šytorfa;
Pawk šo hóršchi, wón šo wobarasche,
Šytorfa pak sawoła:
„Pschiejracž dyrbišch, schto šo wobarasch?
„Wetschi šy a wetsche prawo masch.“

Na tej žratwi šwešelenu
Kraholž hrabny šytorfu;
Wona schrijecži: „naschu jenu
Moricz je hrjech s hanibu.“
Kraholž wrešny: „„ai, schto wudawasch?
„„Wetschi šy a wetsche prawo masch.““

Hajnik tsjeli, semja ržesche,
Kraholž padže trecheny.
„To by bylo“ hajnik dżesche,
„So ty jowlej s knesom šy,

„Rosym, tšielba to je šwjedka našch:

„Wetschi sy a wetsche prawo masch.“

* * *

Podczischczenje, lube dźjeczi,

Wopische to pschisłowo,

Wone kneži mōzue w šwjeczi

A je hrōsba šlabscheho:

Šdžež pak pola ludzi s knesom je,

Tam tež neprawdow kōnz nebudže.

22. Borkawa a czeleczk.

„D naju w šwjeczi runja nej,

„Ja du na mjašo, ty na krej“ —

Tak poča borežo borkawa

Na czelečka a jom' ruka da

A chyzsche s nim šo towaršchicž

A jako czeta pscheczelicž.

„„Hatsi, hatsi! czeleczk šaporška:

„„To byta krasna nadoba,

„„Ja naselen knes wōczkaty

„„A w rjanej nowej šufnicžy,

„„Ja mjet šo s tobu wujowacz!

„„To, wohidna šo nem'že stacz.““

To borkawu tak rošhori,

So czelečkej plistu wotkoži

A wołasche: dha mjenisch ty,
So bukne dla žno fierschta sy?
Mjej woczi tež wot smaragda,
Ty czelczi sy, kaž ja borkawa.

* * *

Tež wjeszi ludzjo hordža so
A sazpa runja swojeho
Dla beswocža a drasziczi,
A wschak, hdyž hladasch pschi swjetli:
Dha rjany a tón nerjany
Nej' žadyn kroschka winojty.

23. Basseń wo wedri.

We lieczi njehdže poldra sta
(Po lijenzy to bjesche,)
Wjez dziwna je so podata,
So Bóh po swjeczi dzjesche,
A žykej stwórbi polubi:
So ljetka wedro dowoli,
Kaž kóždy lutki sechze.

Duž hory deschezit proschachu,
Wo stónczko tón čas doły;
Schtóm šadowy chze czischinu,
Pjes mieni: wjet' je strowy;
A ludzjo halle — to bje slje —

Kaž wele hłowow — próstwow bje
Wo wedro wobrocjenje.

Bóh wschjem, kaž móžno, cžinesche,
A to halle bu hara,
Smjesch, sbjež, haj wójna postaže,
Schtóž neczepe, tón schkara;
A s knesom bje najšylnišči,
Dóž druhi jeho nepobi —
Wscho prieki, po dlu džjesche.

Duž Bóh sam sašo wobsanŕny,
Po swojej woli wodžicž
Wjet', mrócželje a stónčjne dny,
So móhta semja pŕodžicž;
A ludjom pišacž dewoli,
Kaž chzedža, jenož protyki
A dale nicžo wjazy.

To pomhasche a jednota
Saš' knežesche na semi,
Sa dobre kóždy wupósna,
So Bóh wschjech wolu slemi;
A tak je to tež wostaŕo,
So Bóh so stara sa wedro
A hošpodarstwo wedže.

24. Topoſt a dub.

„Kaž pyramida nahladny
„Ja k mróčjelam ſo mjerju,
„A ſ kajſim ſpjechom hladajzy
„Ja wysche tebe czjerju —“.
Tak topoſt k dubej ryczał je
A ſazpnje dale mjenesche:

„Ty ſchescheracžo neruny,
„Schtó tebe k pyschi ſadža
„Kaž naſ, te włoſte topoſty?
„Nam częſne mjeſto dadža
„We zytych rynkach pschi pucžu:
„Praj, ſchtó je ljeſchi wot naju?“

„„Twój napohlad a wyſokofz,
„„Dub wotmolwi, drje nimam,
„„Tež nemóžu tak ſpjechnje rofz,
„„Kak jara tež ſo pschimam:
„„Sa to pak mehki ſy ty hlub
„„A ja ſym fruty, twerdy dub.““

* * *

Chže njehdy tebi hordo rofz
Na róſt a licžko rjane,
Dha ſpomn, ſchto waži nahladnoſz,
Hdžež jadro neje žane?

Schtóž bratši pozcžině s rjanosžiu, ma!
Tón bere khwalbu najwyschu! duž

—◆—
25. Sbožje a nusa. hlyč žiž

Na drósy njehdy setkato
Sso sbožje s nusu je,
„Hej, stej! ty stote dječzatko“
Duž nusa wołasche,
„Kak džiwne sy mi po drósy,
„Praj schtó cže pusčcži nemudry?“

„„Ja pytam““, sbožje wotmolwi,
„„Ssej muža drugeho,
„„Kiž by mjet khribet sylnišči
„„Sa moje briemeschko,
„„Tón, kiž je dotal nosyt je,
„„Je mačo ljetow czerpesche.““

„To sym ja hinaf swjernišča“
Duž nusa wurasy,
„Haj tajlich blasnow pytam ja
„A tajke khribety!
„Schtóž tebe sazpi, krydne me
„Mój spjew pak s druhoh' hłosa dje.“

* * *
Dženš nusa rubenz woblefa
Tych wczera židžanych

A s hórkej bylšu napowa
Tych lonje wesełych —
To s wetscha na tych widzimy,
Kíž pschepósnachu dobre dny!

26. Swjatojanowy konik a žaba.

Na lisziczkju w lóhkim cžotmi
S wodu delje po rjezy
Sjedzische po módrej žotmi
Konik swjatojanowy;
Wjetšik jeho wuhladajo
Čakaj, čakaj! pomysli,
S polnej hubu saduwajo
Jeho cžotmik powróczi.

Bo pomozny! konik woła,
Nej' tu nihto pschipóbla?
Bo pomozny s mokroh' rowa!
Moje kšhidta sapraja!
S brjoha wólšcha hižom kšhila
Delje halsu pomoznu,
Jeho šmerczie hórka cžwila
Džiesche ji psches wutrobu.

Duž tam rehtacz počza žaba:
Wostaj, wostaj! wólšhicžka,
Nech wón šam šo s wody škraba,

Schtó wie, schto Bóh w myslach ma!
Nej'li kónz jom' wotsudženy,
Dha smercz jeho nepóžre,
Božej woli poručženy
Jeho dónt nech wostane.

* * *

Runje žabi ludži wele
S wotsudženskej pschiwjeru
S smertne kóžo khorym szele,
Hdyž jich skomdža s pomožu,
Niz Bóh, ale cžlowsta htuposz
Tehdy k smerczi wotsudža,
Skomdu tež rad hruba skuposz
S wotsudženjom samolwja.

27. Wróblje a krahólz.

Na tšieschi wróblje shromadžene
Ssej njehdy radu radžachu
A schkrebetachu roscžercžene
Na krahólzowu neprawdu,
A nicžo meńsche wuwesž nechadža:
Hacž hašnycz jemu šwjeczku žiwenja.

Kak najstraschnišcho skónzowany
By byt — to hisčeže prascha šo;
A tutón khumscht bu wunam'fany

Po krótkim tež wot kóždeho —
„Bicž, fušacž, rubacž, kašacž budžemy
„A po wschjem: bimbacž ma na schibenžy.

A jako s tym na cžiste bjechu
A s hubu skutk je hotowy,
Duž prašny kraholž tam na tšjechu
A shromadžisnu rošrašy;
Najwetschi mudracžk po žiwenju by
A wot tych druhich žadyn nepišny.

Nje, runu šmuhu pucžik džjesche
Po waschnju wele ryczerjow
Do kerkow a hdžež džjera bjesche
A sabychu tych hroženjow,
Haj, budžische mjet žadyn kholowu,
Dha redženje šo jeho nesminy.

* * *

Sa helu domach, hdžež nej' hrosy,
Eso niechtóžkuliž krobolt
A po brjemenjach mudrosž wosy
Se šamokhwalbu na wiki,
Hacž pschindže strach a bitwa nastawa,
Hdžež law šo pschemjent do sajaža.

28. Riščzynne nakasanje.

Riška njehdy khora wali
Etonajo šo do ljehta,

Prjódzy pak ju žere, pali
Zeje skutkow neprawda,
Djesche: hejso wotkhorju,
Dha šo wjeszje poljepschu.

Lischka sacžu polóženje
S tutej želnej spowedžu,
Božadane wotkhorenje
Dóndže tež po tydzensu,
Džak budž Bohu! myšlesche,
So mi sašo ljepe je.

Lischka njett ma strowej nosy
Kur a huš drje nefrane,
Ale djerži šo po Bošy,
Kiž ji s horja pomhasche?
Nje, ach nje, ju samersa,
So je wele skomdžita.

Trschny šón šo lischzy sdasche
Sslub a khorosz pschjetrata
A duž s nowa wotwerasche
Kurenz pola burifa,
Jun' pak slje šo poradži —
Pšyč ju skoro docžini.

Wona lubi, na šmercž khora,
S pokutnymi šylsami,

Hejso hdy wjaz rubi s dwora,
Dha chze wumrecz na mieszi,
K nakasaniu wot Boha
Czas a skladnosz požada.

Lischka shoni nowu hnadu,
Smerecz ju ton krocž nesmota,
Wjerisch, so nej' pschischta k padu
A so slub je dzeržata?
Nie, ju jenož mersasche,
So so mało pasta je.

„Wetschi schelma, wetsche sbožje“
To troscht bjesche lischzyny —
A duž s nowa wótsi nožje
Na kury a na hušy,
Refny: pah, to wschitko dze,
Schtož so hlada, mudry je.

Bredy hacž sta smerecz ju mori,
(S krotkim nech wjež dopojdam)
Lischka hischeže dwójžy skhori
A schtož kóždy shuda sam,
S kóždym rasom pokuta
Wudawf nowy doczaka.

Naposlledku, ach, ow jena,
Kaf so sbožje newerczi —

Rischka w paślach popanena
Sa hunami žatoszi,
Wšchi wschjich swjaty ch pokutu
Lubesche tam sawjestu.

Kak su wjerne, kak su sprawne
Zejne sluby poslene,
Hainkej tam drje nebje sjawne,
Wedzicž tež je nechasche,
Ale priš! ju sarasny
Sredž najliepschej' pokuty.

* * *

Es luby łamacž — dołho wuńdže,
Gžasto prut je łahodny,
Ale swój čas faran dónđže,
So šo wuschko wotrasny,
Mudri s časom wopomnja:
Kajawka šo newrócžja!

29. Law a schwinz.

We Afrizy, hdžež lawy su
Law trechi schwinza psched džjeru;
Hacž k semi šo schwinz pokhili
A lawej tazu wokoschi
A swaži šo s nim porycžecž
A praschencžko šo wopraschecž.

D kneže kralo khwalobny,
Schtó je czi runy na mozy?
Schtó khróbtó twoje wupojda
Kaž cžlowef, tak tež swjerina!
Duž praj, schto honak stróži cze,
Hdyž „kiferahi“ saspjewe?

„Schtó staraja cze słaboszje
„Wot majestoszje nascheje“
Law smórcža a šo roshnjewa
A sbježe tazú na schwinža;
Schwap! jeho klesny bes woczí,
Hacž woheń s woczów wuleczi.

Duž praji nan tón schwinzowy:
Mój synko hiszczje nemudry,
Chzesch wulkich a šwjat k pscheczelej,
Dha hladkowacž šo pschiwuczej:
Schtóž ryczi wjernosž, hórki je,
Pliz, plaz! na hubu dóstane.

30. Benežne tyraustwo.

Knes toler džesche k schješnakej:
Ja šym twój knes, to hinať nej',
Eso naduwaj po možnoszi,
Na mój bóť waha pschewaži,

Jun wjazy płaczu, dyžli ty,
Duž widzišch, so mój wotrocžk by.

Tyrane! schješnaš saklinny,
A mersasche so dundyršy
A myšlesche: kak sapočnu,
So nabudu tu šhudobu?
A we tym, so tak hudasche,
Duž wošmaš pódla wuhladne.

Ty šhadla! schješnaš sawoła,
Wješch hižom moje prawišna?
Jun wjazy płaczu, dyžli ty,
Duž by mój wotrocžk rodženy,
Ščehň šebi štobuž pšchede mnu
A wučješaj mi šuknicžku.

Šm! wošmaš čježy šdychuje:
To tola helšy hreba me,
Bych jeno móht — ša tajku čješ
Šhzyt tebe hrošnje domoj weš:
Šchto čžinju? koho porašycž?
Na njekim tola kneš chžu byčž!

Duž wuhladny krosch šljeborny
A k wutrobi jom' lóžo by,
Wón wrješta: wbohi prošcherjo,
Šryj pšchede mnu šej bešwocžo!

To hnada je, so fljepzo ty
Krosch płaczišch a mój wotročzł sy.

Krosch fljeborny kaž woblaty
Niz słowczko na to nepisny,
Tu worczisnu — wón pomysłi,
Wy kroschki a wy penežki
Mi s danju płaczič budžecze —
Wy czerwenafi, čakajcze!

* * *

Tak džiela horde, wostudke
Tyranstwo w swjeczi penežne.
To njechtóžkulž pomysłi
Hdyž polak ma na hospodži,
So knes je wschjeh dwajnowarjow
A požada jich česzenjow!

31. Sajaz a mrowja.

We konach słódkich na poli
Knes sajaz njehdy spasche,
Duž jeho mrowja wubudži,
Kiž po nim sbjehowasche;
Wón na nju nemdry sakruje
A sa to smercz jě sudžesche.

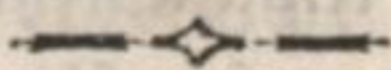
„Ach, nebudž takhlej surowy“
Duž mrowja pocza prošycz,

Budź wulymyšnje smyšlenny,
Za dźak chzu wječny nosyć
We wutrobi a pomjatk
Sa twoju ščerpnu dobrotu.

„Bjež,“ refny wuchacž, „puforna,“
Mi hódno nej' cze sfasyć,
Hejś' budješch pak mi do ljechwa
Hdy wjazy na mne tafyć,
Dha pak šo s tobu stało je —
Tón dźak — nech jeno wostane.

We šonach škódkich po ljeczi
Tam sajaz sašy spafche,
Duž mrowja jeho wubudzi
A jachło powedafche:
Cjek, cjek! ja widžich se fchtoma
Po polu fhodžo hajnika.

Knes Mješchawkež šo dźakuje
A nóžkuje, fchtož móže,
A duzy šej tak myšlesche:
Scho podawa šo lóže,
Hacž šo tón mašy fazypty
Ze wulkemu tež wužitny.

32. Metel a hnojiski bruk.

„Bój, žiw šo wschať wot kwjetkow tufa,
Bój! wabi metel hnojiskoh' bruka,
„Mej' ljepe cziste wuswolicz
„A f ljepticemu šo pschitožicz?“
A šo by bruk lóscht, lubošž dostat
A pschi tej ljepschej pastwi wostat:
Dha metel f nim je lietata
A šwój khumšcht jemu pokasa.

Wjez nowa ta šo bruka jima,
Šsmjech towaršchow wón kedžbu nima;
Wón rady khwalbu šriebasche,
Duž f nerjada šo posbježe.
Wón ijedžische próch kwjetkow rjanych
A pilny nepschepuschczi žanych,
A metelje žno wysfachu:
Tu mjechmy duschu dobytu!

Psches pola, tuki, psches pót šwjeta
Nasch bruk, kaž praju, dołho lieta,
A we tym, šo tak czahasche,
Duž fruwjazy planž wuhladne.
Tón bjesche jeho pastwa stara
A wonja jemu jara jara,
Tež stari bratsja kiwaja —
Wón myšli a šo rošmyšla.

Hól poß te swjetki wschje! wón trubi,
Tón planz mi sawjernje so lubi
Kaž rózowa ta sahrodka,
Adej ty czistosz wobožna!
We neredzi wón sasy točzi
A staja wopokas psched woczi:
Schtož masuch je wot naroda
Łósch do nerjada wobkhowa!

33. Welf a wowza.

Welf wowzu njehdy s wowczjernje
Je wabit s klamu lešnej:
Bój s jastwa won, tu masch so slje,
Bój k swobodnoszi čješnej,
Chžesch dljehe dacž so honicž pšam
A tšihacž skupym čžlowekam?

„Rad lubje“, wowza wotmolwi,
„Do twojej“ rady swolu,
To jeno čžti mi k luboszi
A dopeln moju wolu:
Nech suby čži a pasory
Prcž wosme kasenk wustojny.“

Welf na to nješto do brody
Ešej melčžo borbotasche
A potom, kaž byt wešety,

Ssej tazy rybowasche:

Haj, haj! ja lecju k łaseńkej —!

Hacž do dženš' pak šo wrócziť nej'.

* * *

Welf w tutej bašni pokaže,

Schtóž pólnacž ludži žada,

Schtó rubežnik a falschnik je,

Hejs' pťowscha nej' a blada;

Duž hladaj, komu wjerit by,

Hacž tež je wjery dostojny.

24. Wól a žaby.

Wól pschindže k picju do hatka,

Hdžež wójsko žabow bje.

Ach Božo! rechta žabina,

To sa naš budže slje,

Hdyž bacjon tejsko smorduje,

Schto tajki neplech sežere!

Wól saru! žaby saržachu

A s czicha saforeža:

Ach, tón ma traschnu škobotu

A šmerez nam pschipojda.

Se strachom kóžda ischepeta,

Na czjefanje je hotowa.

Wól tšchase hłowu rohatu
A froczi do wody! —
Eso žaby ruczie khowachu
Pod tšchjek a do trawy
A s žylym khwatkom njefotra
Je pšhes hłowu šo pšheczišta.

Wól poča friebacž wodžicžku
Do kutka lacžneho —
Ach bjeda! žaby mienjachu,
Njetk, njetk je stało šo,
Tón najpredy chze wodu wfacž,
So móht naš liepe spopadacž.

Šchož wedžachu, šchož móžachu,
Duž kóžda štakasche
Won s hatka won, tam pšhes kromu,
Pšhes brjohi wyšofe,
A s dopommenju wječžnemu
Eswój strach do knihow pišachu.

* * *
Šcho tón a tamny wuhlada
Pšhes brylu bojofžie —
Kak hlupych šcherja bes kónža
Zich próšne namyšlje,
To šhoníš s tutym pojdancžkom,
Duž nebjež s kóždym sajazom!

35. Wóštow prawowanje.

Do cžrjódki wóstow na brjóžku
Eso wóšty njehdy dźielachu.
Duž nasta wulka mjesčenja
A kopynje a pschefora,
Kaž njehdžežkuliž pscheczestwo
Pšichi branju pschindže pod kóto.

Mul, dobra wowža smjerniwa,
Na jednanje šej prózu wša;
Kaž jandžel wón k nim rycžesche
A mjeri, hlada, rjaduje,
Eso wulki, šrieni, malucžki
Eswój dźiel by dostať po prawdži.

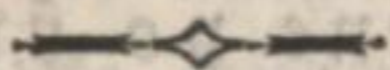
Ty płowscha! jeni sašwarja,
Ty schelma! drusy pluwaja,
Nje! kón, to muž je hinajschi,
Tón naschu wjež nech wucžini.
Kón wołany tež pschibjehne
A mjeri, pische, woptuje.

Wón wschje te wóšty swoptawa
A wóštam wušudjenje da:
Ta wjež, kiž macje we škóržbi,
Mi liedy prózu sapłaczi
A teho dla, kaž widžicje,
Tu žadyn ničžo nekrydne.

Hacž to te wóšty mersasche,
So jich prozeß tał wupadže?
Nje! mali wulkim popschachu
A wulzy djachu bes sobu:
Nech je! my wutracž budžemy,
Tym małym nicžo nanihdy!

* * *

Bes khježkarjom a bes burom
Je sawisz ijedowaty shtom,
A tola lóžo namafa
Sso w pšowej hjecži pomaska,
Hacž jednota a popshecžo,
Hdžež burjo šu a khježkarjo.

36. Jednanska sda.

Sultan, Netta, Filakš bjechu
Neporadne pšowiska,
S domom šu pod jenej tsjechu,
Khuda je jich kuchina,
Ale wójnu stajnu maja,
Nepokoji a schferedu,
Dženša drje šo wujednaja,
Zutšje sašo sapočnu.

Tute nedocžinki swadne
Bella njehdy proschachu:

Bratse, ty masch dary sskadne,
Čiňi beš nami jednotu;
My wschať chzemy twoju radu
We wschjem swólnje posłuchacž
A tež khostanje sa hnadu
Chzemy s twojej' rukow bracž.

Bello jedna, křutnje šwari,
Nowy porjad wustaji,
Ale žel, wón křježu twari,
Kiž šo na njoh' powali. —
Na njoh'? aj, šhto Bello šhoni,
Kajku pšy jom' dachu sdu?
Pšches jene po šwojej stroni
Wšchitke jeho kušachu!

* * *

Kiž šo dženska noscha, koscha,
Zutsje peru, žeru šo,
Tych, kiž jara tebe proscha,
Neswol jednacž, bratsko;
Tajkich jednacž nejšu kwasny,
Kajawzy tam newundjesch,
Kaž šei hladku hłowu sašny
Nihdy s czernja nesczehnesch.

37. Židžana a rubjana lapka.

Wottſihnenej, wotczyſnenej
Bola krawza pod ławu
Ležeſchtej we kuli jenej
Lapzy dwie we kucziku,
Žena bjeſche židžana
Druha bje wot rubeńza.

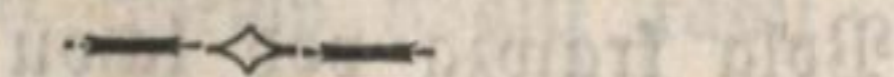
Na czo, Bohu žel, ſym dojšča“
Płacze lapka židžana,
„Kralam, knežim k psychi wuschča
„S krošnow pucz bjech do ſwjeta:
„Paradis mój nadžaty
„Widžu njetko ſhubeny.“

„„Zedyn doſtatſ mamoj““ refny
Lapka k nej ta rubjana,
„„Kajkiž pak mi psychichod czekny,
Snešu jara troſchtniwa,
Žanu kraſnoſz na ſwjeczi
Papernik mi nerubi.““

* * *

S płacžom huſto knežia w ſwjeczi
Smertnu drohu nastupja,
Bere ſmercž pak w ſhudej hjeczi
Wbohoh' rubeńnoſcherja:

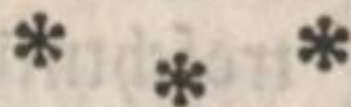
Tón so lóhzy spofoji,
Dofelž mačo pschišadži.

38. Tjež a kóhliža.

Sa mysčinu ijež nuchota
A trechi kóhližu.
„Hdžež honišch ty,“ ijež sawoča,
Tam ja so pominu;
Móht w dzierach ijesdžicž ja, kaž ty,
Dha chyt so formicž knesowszy.

„„Schto bajesch““ — refny kóhliža,
Schto tebi nusa je?
Me šowa, kraholž wotkafa,
Tež kóčžka hrabne me,
Daj mi twój kabat jehkaty,
Dha dosz mam šwoje žiwe dny.

Bóh stwori wschelke stworenja,
Da dary wschelake,
So wschitzy wschitko nimaja,
To jeho wola je,
Duž nemorkotaj nescjerpnie —
Wscho dobre nei' wschať hromadžje!

29. Póšelstwo wowzow.

Wot wowzow njehdy sebra šo
Na krala lawa póšelstwo.

Kneš kralo jena rycžesche,
Krwjelacžny welk naš sežere,
Tyranstwo to ty roštamaj
A druheho nam knesa staj.

A koho? law šo woprascha,
Šnadž pardela, šnadž medžwedža?

Ach, mitošizny kralo, nje!
Daj šwjerjo nam, kiž trawu ije,
Nech elefant, kón, wól to je,
So jeno nam šo ljepe dže.

„Dži š woczow mi“ law heresa,
Ty šwójba hlupje becžata,
Kaž byto je, tak wostane,
To prawo je wschaf šastarske.
Š tym šudom wołmunoscherki
Šsu tyšchne, šrudne domoj schli.

Duž podachu šo na šajtra
Š tym póšelstwom na cžloweka.
Tón lubi šchit a dobrotu,
To rjeka pak: niz darmowšku,

Schtož sechzu hdy wam wsacz a dacz —
To sa lubo pak macze bracz.

A jako ljeto miny so,
Schto praja wowzy dobreho?
„Pšes žyly šwjet ta wiernosz dze,
„So štaby pšedzo bity je
„A pytali hdže poljepscha,
„Dha pšhindže s tužie do błóta.“

—◆—
40. Krystal a dejmant.

Krystal a dejmant tocženaj
We wokni stónika
Eso pornjo šebi blyščezschtaj
Kaž hwjesda jutrna;
Schtož nimo dzjesche, wočasche:
Najšwjetlišchi pak dejmant je.

Krystal bu pošny sawisžje
A muchi narycža,
So dejmant wopanzaja slje
A hrosnje sabrudža.
Schtož nimo dze, njett mjenesche:
So wón — krystal — tón reišchi je.

Duž pšhindže bur a prascha so:
Schto sa tón błuki dam

Moj luby, sprawny stónniko?
Ja móščen štabu mam,
Duž halle na tón jasnišči
Nasch jedyn šo tak neswaži.

„Tón blufi?“ aj, to dejmant je,
Tón kupi jeno kral.

Tón jasny! — wujo blasni cze,
To tuni je krystal.“

S tym stónnik dejmant wuredži
A burej woczi wotewri.

* * *
Kaž tu krystal šo posbjcha
Pšches muchi neschwarne,
Tak schelma husto do prjedka
Pšches pschistódnikow chze,
Ta cžesz pak dotho netraje,
Kža nihdy wobstacž nemóže!

—◆—
41. Kanarik a syba.

Se fšchidleschkomaj machotajo
Kanarik w klijety psched wóknom
Najreńsche hrónčžka saspjewajo
Eso dasche šlyšhecž psched šwjetom;
Duž syba k nemu pschilecži
A s hłódnym hortom fifoli:

Kak dobry džen masch bratse tudy,
Masch dosz a blido nedzelske,
Masch jedyn spróžny, hlódnny, khudy
Eso pscheplesz ljedy samóže,
Duž wotcžin twoju khježu mi,
Nech wobeduju pschi tebi.

Kanarif hwisda: aj to neńdže,
Me ryhlje, sanki dzerža tu,
Schtóž prohi mojej' khježie pscheńdže
Ze shubit wolu swobodnu;
Chzesch so mnu ijesz a kubłacz so,
Dha nesmesch lietacz wokoto.

Nje! žoktuschko, mój bratse jaty,
Duž syba pódla fifoli —
Dha pokasam rad lubje pjaty
Wschej twojej jasnej fermuschi,
Kak bosy, suche skórcžicžki
Chzu rad scho ijesz pschi swobodzi!

— ◆ —
42. Hušo a lischka.

Sńiehbjeta liba schezobotajo
Ze njehdny w haczi ptuwata,
Duž wot boka so pschisnowajo
K nej lischka praji ludarška:

D lubšcha, nech cje wokošchu,
Ja pschemožnje cje lubuju.

„Eso boju maczerneho šwara“
Duž wotmolwi ji hušycžka,
„Tež je me se wschjem hańba jara,
„Ja hišczen nejšym koschita,
„Ešym neshonene dźjeczatko
„A pódla, — tebe boju šo.“

Ty nechasch? nochzesch wo mne rodźicž,
D to ja dliehe nesnesu,
S tym budzesch mi a šebi škodźicž,
Ja pytam schtryk a schibenžu,
Na werbi, wólschi najbližschej
Šmercz pytam, hejšo žel cži nej’.

A dokelž hišcže nehotuje
Eso s wody bjela hušycžka,
Dha liščka shtomy wobhladuje,
Na kotry by šo pojšnyła;
A jako pót dnja nimo je,
Na precžku pucž šo dawasche.

„Aha! njetk widžu nepotajnje
„Tu lubošž“ — woła libuška.
Ach! płacže liščka — newuprainje

Esym srudžena a mersaza,
So žadyn shtom we bliskoszi
Nej bylny dosz, me nedžerži!

* * *

Kak lesz a hnjew a hańbu tajicž
Wje jebak a so wuiprawnicy —
To chze czi tuta bašen prajicž
A pódla na to dopomnicž:
Na jasyku so nosy mjed,
A we wutrobi luty jjed.

—◆—
43. Knes Hawł.

Kaž Salomo bje bohaty
Knes Hawł a cžlowek ponižny,
Ból kraja jeho snaje;
Wón stajnje blido kryte ma
A sytu hosziow powita,
Tež shudym swój khlieb kraje.

Tón bohaty a darny knes
Bu posbjehany do nebes,
Kaž kóždy wjericž budje;
Wón jeno synknycž trebasche,
Dha f jeho službi spjechuje
Sso kóždy rad a wschudje.

Wscho sbožie pak je neswjerne,
Kaž kneže služby kulojte —

To so tež tudy shoni.
Knes Hawt tón predy bohaty,
Kaž zyrkwinska mysch wokhudny
A hórke šylsy roni.

Wón prošycž dje a ptafische,
A schto dje jemu najbliže?
Schtó mi tón podawf shuda? —
Ty myšliš: so je spuschežita
Njetk jeho šyła nedžafna
Toh' formeneho luda!

Nje! hóre jeho bolesche,
So dať bje mužej najmene,
Kiž najpriódzy bje hódny,
A to bje schjedziwž fhabtawy
We niskej hjeczi domjazy
A husto fhory, hlódny.

Tón Hawta prošy se šylsu:
Póji njetko ke mni pod tsieču,
Šyni šo sa blido moje,
Echtož moja ruka samóža
Hacž do mojeho skónčjenja,
To budže šobu twoje.

A jelt wocžt šandželu
Ja predy tebe se šmercžu

A sfónčzu sprózne ljeta:
Dha wobšedjer šy wschitkeho,
Schtož je tu moje rjekato,
Tež twoja je ta hjeta!

* * *

Hdyž nusa s duremi nuts dje,
Róji pscheczelow šo pomine,
Won s wóknom sestsakaja; —
Sso druhdy pak tež namkaju,
Hdžež se šwjeczku a s latarnju
Sso žani nepytaja!

44. Nabob.

Knes Nabob s mjeschczanskeje hary
Sso sežeje do wsy czichomnej,
„Tu nejsu sawidzerške šwary,
„Tu pokoj mam“ — wón myšli šej,
„Jow bohastwo a žiwenjo
Mi štodziej budje najšteršcho.“

Knes Nabob dha njetk wužiwašche
Sswój penes w počnym weselu
A jako njechdy peštuchašche,
Schto praja burjo na kraju,
Dha šlyšchesche: so smija ma,
Je formenk, herdaczk, lidora.

Knes Nabob rucyje rosmyšlenny
Wschjech słužobnikow rospushejti
A somot, židu wuslecženy
Po bursku wschitko pschestwori,
Wón s niska žiwy, ponižny
Ije fať, hróch, bjerny, bobyry.

Knes Nabob wczipny pos'cha s nowa,
Scho burjo njetko pojdaša.
Ach, njetko hagle twerde słowa
A sty sud na so wuslyšcha:
Tón stupy slijepž, cžert lichomny,
Tón sderne hysheže s gramoty.

Knes Nabob refny rosmersany:
To so mi nihdy nelubi,
A hnydom lecži rosdawany
Schaz jeho — buram do ruki;
Haj, haj! wón rosda bohastwo,
Do khudej' budy sžyny so.

Gžesz Nabobowa psches weš klicžti
Wot ranja hačž do weczora,
To jemu renje w wuschti sžyncži
A jeho hordosz kofkota.
Aha! wón prajt s dowjeru,
To wedžich ja, so pschewinu.

Hacž Nabob njetsk je wumóženy
Wot hubow slych a wopluska?
Njetsk tola wjeszje spokojeny
Swój drohi pokoj wužiwa?
Ach, ljedy ljetu nimo dže,
Dha swoju khwalbu slyshesche:

Hi, hi! toh' njehdy bohateho,
Nawš wbohi, kak šo tamle dre!
Wón nima pokhilenja steho,
Schórž puforny pak wostane,
Wón, jako postad rosdari,
Bje tola blasn dundyrski!

* * *

„Wschjem prawy bycz“ — schtóž sa tym wudžit
A newje šam, schto prawe je:
S tym je šo stało, tón šo prudžit
A wjetšik hacžicž spytuje —
Kiž móht wschjem prawje wutrechicž,
Ma wschał šo hšchcže narodžicž!

45. Khudy muž.

Muž khudy khodži po lješnu
A šylsy roslwa,
So bjesche šhubit móšchnicžku,
Hdžež tjesche jeho sda.

Duž t nemu w holi pschinda so
Knes jara wošebny,
Tón praji, wbohi mužiko,
Scho ptafascy pytajzy?

Wo moju móscheň žaruju,
Kiz shubich na holi,
W tej mjejach wscho, schož samóžu
We mojej khudobi.

Nó, nó! šnadž rada budže czi —
Knes zusy mjenesche,
Ja nam'facy tsi te móschnicžki,
Šnadž twoja bešy je.

Wón prienju mó'cheň wuczahny,
Bje poľna toľerť —
Je tale, kotruž shubiť šy,
Dha jowle ju šej wsmi.

Nje! khudy mužik wurasy,
Ja knes mi nerjefa.
Duž wetschu móscheň wuczahny
Tón knes a pokasa.

Ta poľna jašnych škotych bje;
Je ta? — šo praschesche,
Muž khudy djesche šrudny: nje!
Ta wulkich knežich je.

Knes wošebny sak pschemaša
A tseczu wuczeže —
„Haj, to je moja móschnička“
Muž khudy šwjedzesche.

Knes wušmja šo a wotmolwi:
Ty sprawna wutroba!
Wsmi luby, wsmi šej wšhitke tš,
To sprawnoszje je sda!

* * *

Schtóž trada radscho po cžeszi,
Hacž tže a wujeba,
Tom' rosze khljeb we khamori
A toler nawdawa!

46. Zelen a jeho šyn.

Aj, wopomni, refny hojo k nanej,
Kak hordej nošysch rohisni,
Tej nejstej k pyschi jenož khymanej,
Nje! natož jej tež k nadobi;
Glaj, tamle šlónčžo delje dže,
D pschikol, nanko, popaň je.

Glaj, s kachlowymi widlizami
Ze kóžda žónka došahne,
A mjeli pon tu kulu šami:

Dha džen a nóz tež nascha je;
Sa bližsčej hórku dyrbi bycz,
Je hrajo móžesch doszjehnycz.

Nan jelen džiwasche so jara,
Kak jeho synk žno mudry je;
Tak wažna wjez tež jeho stara,
Duž stónčžo tojicz sabasche;
Wón sto drje hórkow pscheleczi —
Sa žanej stónčžo nesedzi!

* * *

Kaž tuta próza jelenjowška
Btód dobycz nihdy nesamó:
Tak podarmo je nascha człowška,
To wuśljedzicz, schtož pschifry Bóh;
Nasch pschemudry duch sawutli —
Schtož wjeri, džel ma najljepšči!

47. Pólna mysch wó wšy.

Mysch pólna, Hapla Rymšakowa,
Eswój polowški dom wopusčezi,
A dó wšy pucz so k czeczi šnowa,
Kiž w bróžni bje na hospodzi;
Tam runje trechi, praju ja,
So šweczjesche so kermuscha.

Na pschatsi wulke reje bjechu
Po njemsku, serbiku, po pólsku,
A sedzo w hemberkach pod tsjechu
Jim herzy delje pistachu;
Esam dzjed dze s wowku do reje,
A ijesz a picz bje do wolje.

Ach, kajke bohastwo a radosz,
Mysch pólna praji, tudy je,
Ja mjeta wulzy wulku žadosz
Tu wostacz, hejso pschidacze!
Haj, wostań, czeta najlubscha —
Wschje s jenym dobom wołaja.

Na sajtra, jako hischeje spasche
Pótpjana mucžna myschina,
Dha „klip, klap, klip“ šo šlyšhecž dasche,
A šnopy lecza se pschatra,
Tež Šapla padže na huno —
Mórdjo! šhto necžini šo to?!

Šhtóž móže, czek, bjež božedlacze!
Bje hašto a šchik myschazy —
Zich fermuscha, kaž spósnawacze,
Esso pschemjeni do šrudoby —
A Šapla ljedom wubježa
A wusna w polu wusnacza:

* * *

Bes bojofzje pod swojej wjechu
Rust buchi ljepe seštodži,
Hacž fermuscha pod zusej tsjechu
We nemjeri a starofzi;
Sa tajki blyčež a fermuschu
Ja spushecžu tež Australiu.

48. Invalida a pšyť.

Ste, falschne pšyšto neswjafane
Bur njehdy w dwori žiwesche,
Na nadpady bje pscheklepene;
Kaž bórny niechtón nimo dže,
Pod wrotami šo wuwali
A štót a ludži wobščkodži.

Bes ludom, kiž tam wusta hary
A dyrbesche šo wobaracž,
Tež bjesche invalida stary,
Tež teho nadpadže tón dracž,
A šhraba jeho do nohow
Po waschnju swojich počzinfow.

Tón wojak — šo niz newohladny
A s hordom šinjejo dale dže;
Me kušaj, jiedo neporadny,
Wón praji, kaž cže lóschtuje,

Za noschu nosy drewjanej,
Kiž frej a mjašo nimatej.

A dokelž pša wón kedžbu nima
Tam husto nimo khodžizy,
Kaž tež wón sakhadža a pschima:
Dha slehny šo hnjew pšykwow,
Hacž na posledku neblawfne,
Hdyž invalida nimo dže.

* * *

Chzesch wotbycz bławkarjom, slych ludži,
Sazp ijedojte iich nadpady,
To dže iich stósz najliepe sfludži,
Hdyž šmjejesch šo a smjerom šy;
Schtóž pak šo s nimi schkeredži,
Ste hóršche šebi nacžini.

— ◆ —
49. Hola wučerka.

Bo holi njehdy drohar dže
Wot nozy pschekhwatany;
Nóz czorna kšhidka schjeresche
A puczej šwjettó frany;
Duž džesche pucza nesnaty
Tón drohar: tu šym šhubeny!

Wón spyta pytač koliju,
Wón maša a šo kšila;

Czma rosze s kóždej krocjelu,
A se czmu jeho czwila,
Hacž płacžo stejo wostane,
A k hójny džachu pódłanske:

Schtóž schcžežku trechicž psches holje
Bó czmi a w nožy žada,
Tón k nebesam, niz do semje
Se swjernym wóczkom hlada;
Wot semje radu necžakaj,
Do naschich frónow pohladaj.

Kaž wurubanu schcžežčicžku
Tam swjetku widžisch smuhu —
Tu czarú dži, mjei psched sobu,
Dha trechisch — a masch pruhu:
Kak pó czmi a kak wobosy su,
Kiž sazpjá swjezu nebestu!

—◆—
50. Twór a kóčžka.

Njehdy nóžnik jejapjerški
Twór šo trechi s kóčžku we bróžni
A ji skorži, kak je hłódný.
Miza hnydom počna želnoszje
Zeho pscheprošy na šnjedanie,
Potom tež na wobed šłódný.

Ale, lubſcha, hdže maſch mjeſtacžko,
Hdžež czi twoje ijedlo ſtaja ſo?
Twór ſo cžety kóčžki praſcha.
Nó, na ławi nutſka ſhotuje
Mi najbóle blido hoſžinske
Hoſpoſa, pať dzówka naſcha.

Nutſka wó iſtwi? — cžeta, khort, naj, naj!
To ſu wuſke meſy, cžieſny fraj,
Džeſche twór, to neje ſa mne;
W pinžy macž mi ludžjo ſabichu,
Loni jachu nana w kureņžu,
Etóſž a hnjew tež maja na mne!

* * *

Bojoſž neprawdoſžie cžwila je,
Groſu pſched prawdoſžiu ſacžuje
Kóždy pakoſžiať a ſchlódný,
Dofelž hižom ſe ſwjedomnja wje,
Schtož nej' prajito jom ſhonenje:
Kajkeho je myta hódny!

51. Pliſchka a kofula.

Eso pliſchka ſchjeri na hnjedži
A jeika wohrewaſche,
Duž kofula k nej' pſchilecži
A ſtóržbu ſtýſhecž daſche:

Mi muž je wuschot do swjeta,
Scho sapocžnu ja samotna?

Nech lutke jeiko swoje czi
Bes twoje sobu kladu,
To wulke nej', o nesazpij
Mi wopokasacz hnadu,
Kiž moje dzjeczata a ja
Czi nihdy sabycz nesmedza.

Wtaf wulki — plischka myšlesche —
Kiž cze tak lubje prošy,
Ton smilenja drje hódny je,
Hdyž tajku starosz nošy;
Duž wopor jemu pschinesu,
Wschaf płaczicz chze mi s dobrotu.

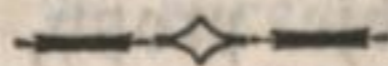
Pecz dzjeczi na tši nedzelje
We hnjesdži plischka widži,
Ze skubka pozna luboszje
Pšichi swojim snadnym blidži;
Najbóle rosze fokula
A pysk najšchjerschi rošdaja.

Tak pschemožnje šo rošchjeri,
So s hnjesda wupadachu
Czi drusy bratsja, šotsicžki,

Esó sbichu a fónz wsachu —
A pšcheměnk, wulka kofula,
Bu s zusy m herbštwom škubłana.

* * *

Wšches dobrocziwosš wjerkojtu
Tak njechtóžkulž kupi
Esei nepscheczela do domu!
Duž nebudžcje tak hlupi
A wopomńcje, šcho šziehuje,
Pred hačž šej ruzy šwežecje!

52. Wšchka a welk.

Welk s lišchu czechne po lješu,
A wuhladataj wewerzu
Zuť zuť! na spješchnej nošy.
Ach, woła lišchka, brunacžko,
Ja nešu dobre pošelstwo,
Šcho cziekáš w tajkej hrošy?

Duž wewerza šo šastajť
A džesche: šcho mašch prajicž mi,
A hdže šy, cjeta, była?
Wój šobu! lišchka šablawka,
Law kral cje nušnje potreba
A je cji dobry s žyła.

Wón nowy porjad požada: —
Ty budješ wyscha kuchařka,
Ja naliwacžjom' budu,
Welk budže drewo pschinoshecž
A wowža ijedže wudžjelecž
A šorna šydacž k šudu.

Tam sajaz budže hušlowacž
A schwinž na mehkim stoli spacž,
A niž we wložnej dzjeri;
A pecžene a warene,
Šaj, fajkež ijedto žadyn chže,
Tam budže w połnej mjeri.

Duž pschindže s kšóžny mewerža
Na krašny pschichod wešeta —
A šhto je šo njelk štało?
Ju liščka hnydom popane
A k wobedu šej šarježe —
Welk wot nej' dosta mało.

Aj, refny welk, šak wješch ty kšacž
A s wulkim nožom pschikrawacž
A šłódku cžinicž hubu!
D welko, wulki błašniko,
Ššo liščka šmjeje, šhto je to,
Ty drje mi rycžišch k lubu?

Njetk w swjeczi druhi trebasch dych,
Njetk wjernosziwych, selharnych
Rad s jenym kóhczom mjerja;
Duž rjeka: tzi po djabolsku —
Na dobre sbožje połožu
Tak abo tak czi wierja!

53. Baczon a wróbl.

Bur kolo stare donešt je
Na lipu pschidomsku,
Do teho baczon twaresche
Szej dom, kaž twerdzifnu,
A klepoze a pschinoscha,
Hač mucžny džen so dokonja.

To wesny wróbl widzische
A fhwata k pomocy,
A pschimotwjaty, kajtiž je,
A česžje lafomny
Swój čječžki pruczif, stomicžku
Tam pschitadwasche na kromu.

A jako twar bje hotowa,
Kaž wulke hrodzischežo,
Dha wróbl pó wšy schčerfota:
D hlajcže, šušodžjo,

Schto ja a bacjon móžemoj,
A fajkaj mischtraj mój wam šmoj!

O wróblo, štabe pacholo,
To šy šej wele sdať,
Mój dom nej' twoje hnjesdžeschko,
Tón bez tebe by stat —
Tak bacjon š hnjesda klepota,
Šsmjech sa čješz wróbl dostawa.

—◆—
54. Medžwedžaj.

Dwaj w liešu njeħdy medžwedžaj
Na hornyť rybow trechischtaj,
Kiž pschi wóhnju šo waresche.
Duž mórcžo kóždy pósnawa,
Aj, to je žadna hošžina
A ijedto sa naj' kralowške.

Hui! porjadu do hornyka
Duž kóždy rucžie pomasša
So časťku wuczahnyť šej by,
Wón kóždy pať šo sakrieni
Hdyž pazu šebi wopari,
Kaž do hornyka pomasšny.

Duž radžitaj šej, nasdala
Tón hornyť šezahnyčž wot wóhnja

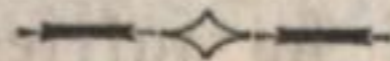
A potom ryby wufinycz.
To dže. Schto saß' pať dujetaj
A sfakataj kaž kotwrotnaj,
Je móhło njeschto wopaf bycz?

O jerum, njetko k pschidawkej
Tež klamu šebi sparischtej
Na časziach hischcze warjazych.
Te ryby studnu na semi —
Khelp dzetej wonaj wostajšchi
Saß' precz do holow selenych.

A jedyn pschemo druheho
Tam žaruje a hniewa šo,
So jeju ijedło kralowske
Je woheń takle sfónzowať
A jemu tajku horzosz dal,
So wužiwać šo nemóže!

* * *

„Nicžonewjem“ schkodu ma,
„Njeschto wedžicz“ nepomha.

55. Stara a mloda wewerza.

„Wuf' dzowcziczka, mój hnjesduschko,
„Psched womtódnoszju hladacz šo
„A wobhladliwa, sdžerzliwa

„Póji. njetko so mnu do swjeta“ —
Tak wewerza macz wuczesche
A dzowku s holje wedta je.

Ljesz liedom sa khribetom je,
Duž mtoda wolacz sapoczne:
Ach maczje, luba maczerka,
Kak rjane tamle jabluka
Mi kiwaja, su lubosne,
A mi so tež jich jara chze.

Macz praji: luba dzowczicjka,
Nech kiwaja tam jabluka,
Dóž nebdža wolacz na tebe:
Póji jow, póji jow! dha wostaj je;
A s tym je nimo ptonycha
Pucz dalschi s mtodej czahnyta.

Riz hodzinka so nemine,
Sduž włośki worech kiwasche
A pred' hacz hnjesduschf dzowczicjka
Schtom a plód prawje wobhlada,
Bu hnydom macz tam horje suf
A s hatsy wola: zuf, zuf, zuf!

Duž mtoda schkrieczi wewerza:
Aj, aj! ty mama swažliwa,

Schto rymšasch ty jow jabluko
Kiž hišcže nej' cže kiwato? —
A pred' hačž macž so wohladny
Bu hnjeshuschf sa nej na hašy.

Wón pschestupenje wobšankne,
Gžim liepe worech štodžesche
A praji s rycžu schibatskej:
Aha! to wschał wscho wjerne nej'
Schtož macžerka mi porucži —
A najmeńšom „woptacž“ neschkodži!

* * *
Wjer, wucžba lecži do wjetra,
Kiž porucžnik sam pschestupa
A džešacž druhich pschifasow
Šso pschimnu jeje fšhidleschkow;
To chžyli starschi wopomnicž
A moju bašeń nesazpicž.

56. Róžowy pupf a łopenko.

„Hdže štónčžo jasne, ach hdže šy!“
Tak žałoszi pupf róžowy
A k mrócžnom' nebju hlada;
Wón chže so rošwicž, šwešelicž
A wón a pychu roššjericž,
Duž pruhow štotych žada.

D, refny k nemu kopenko,
Budź doczalnny a spokoj so,
Se shonenja czi praju:
Po mróczenjach a newedri
Wschje sela, kćenja, różiczi
Czim reńscho sakcziwaju.

* * *

Schto cźlowek sy we tyschnoszi,
Hdyž hnydom sbožje neswjećzi
Pšes horja pomróczenie?
Eswój czaš, kaž pupik różowy,
Tež ty czim reńscho witasch dny
A štódše wofschewenje!

— ◆ —
57. Metelina próstwa.

Na schtalt a wodzew nepyschny
Bje metel kałowa
We wschjednej bjelej šuknicžy
Huj, jara mersaza;
Ach, luby Božo na nebju,
Duž wona proschesche,
Ach stwoř me tola reńschu,
Kaž tysaz druhich je.

Bóh jeinu próstwu dopelni
Kať nelep a tež bje;
Ju pschestwori a pschebarbi. —

D to bje wešelje!
Duž ljeta lóschtnje wokoko,
Ziesz liedy fhwilje ma,
A horda pokasuje šo,
Hacž frudnje šo s nej sta.

Dla jeje reńschej' šuknicžki
Zu hólčez popadže
A s weš'lom jejnej krašnosžt
Kónž sažny cžinesche;
Wón pschektó jejnu wutrobu
A metel saštona:
Ach, mjeka přjednju šuknicžku,
Bych žiwa woštała!

* * *

„Wy newješze, šhto prošycze“
To wjernošž je a woštane.

—◆—
58. Bitwa žiwjołow.

Woheń, s wodu wojowasche —
Žadyn dobyčž nemóže,
Hacž šo runje šaperasche,
Nycžeřšy šo bježesche,
Po pomožy teho dla
Kóždy woła towarscha.

Wjet' a semja pak to bjeschtaj,
(Hejso powesj bajka nej)
Kotrajž na tu pomoz djeschtaj
Kóždy swojom' pscheczelej.
Kajke wjenzy dobychtaj,
Pschi posledku wohladaj.

Kaž so wie, dha bitwa prawa
Njetk so halle spoczina,
Wjetsik wóhnej mozy dawa —
Semja wodu podpera,
Kuczje, wuczje, howrenje
Se wschjech kónzow słyschecz bje.

Wójna pschesta. Wohen pobyt
Bje we bitwi najhórschej,
So pak neje nicžo dobył,
Dawa winu wjetsikej;
Woda nebje mudrischa,
Semí winu pschisudza.

Kajki kónz to bje s tej wjezu?
„Wodžany a wobožny —“
Tež niz hałožku na mjezu
Wjet' a semja nedoby,
Ale djeschtaj srudnaj dom
S necjeszju a porufom.

* * *

Wjestym ludjom pschi jich swadzi
Khróblje nebudž pomocny,
Pschetož hdyž jim slje so radzi
Abó niz po myšlicžny:
Sa džaf wínu pschiehracza
Pomoznikej pschizpija.

59. Rano wot, pschipołnju czelo, po-
połnju mysch, weczor ničžo.

Welf, hischeže slyly wot wczera,
Sso lehnycž bježi do lješa
Na hórku, jako stónzo sšhadja;
Duž tucžny wot tam nimo dže.
Welf sparny hłowu posbjehne,
A schtoha jemu myšlje radža?

Daj šhadli bježecž! najebacž!
Chješch so tak sahe dracžowacž?
Tych wješje so tu wjazy honi. —
Wón pschebera so slienjosžju
Hacž stei stónzo na półnju
A k wobedu žołdk prósný swoni.

Njetk czelo nimo šhelpasche. —
Welf, dokelž beš šnjedania je,
Sso hotowasche na ne stanyčž,

Wón stawajo pał pomysłi:
Nje ale, neje hańba czi
Po wolisku na czelo panycz?

Neč, nej' tu wołow retomaš
Tón jedyn tola pschindze saš'
A je mi sfere prózy hódne!
Niz wopusch pał šo newróczi
Hacž popotnje šo pschibliži
A wellej forcža cžrewa hlóbdne.

Wón s hórki delje shladuje. —
Duž mysch tam nimo pschibjehne,
Sa welfa hewak schpatne žradto;
Wón s mersanjom tež sawoła:
To satraschnje jow wotbera,
Tu narosž nebudže mi šadto.

Nó, mysch pał nihdy nežeru,
Schtó sneše tajku hanibu?
Chžu próšnu štomu radscho mlóczicž —
Hdyž hinał nej', dha na czelo
Ja radscho łafam cžakajo,
To šo k najmenschom budže wróczicž.

To czelatko šo newrócža
A weczor hižom pschihadža —

Welk praji, to me tola hreba,
Schto czinicz? hlódnny lehnicz hicz
A myschku myschku wostajicz,
To pschi nusy mi neje treba.

Wón czieri k dzierzy myschazej
Chze łafacz tam, o jeromjej —
A schto so bes tym frudne poda?
Psched nosom welkej hlódnemu
Mysch hrabny kraholz psched dzjeru,
Welk dzesche struchly: schkoda, schkoda!

* * *
Schtóž sskladnosz pushcza, pschepase,
Tom' czekne tež to sazpite!

60. Schwerczje a mrowje.

Mrós prieni semju pschikryt bje
A symu pschipojdzj; —
Na schwerczje pschiindze stroženje
Wo pschichod wosymsti,
Duž mrowjam czahnu do dwora
A jedyn piskacz pocžina:

„D nasche šotry najlubsche,
„Wam powesž nowu dam,
„So w šwjeczi šhromadne wscho je

„Njetk knes a sakon sam,
„Duž wurunajmy so tež my
„A dzjelmy kubła bratrowszy.“

Byst čorne mrowje sbjehachu
A dzachu, to by schło.
Praj, w kotrym kraju, kucziku
Ze wasche kublescho?
A nimaczeli nuknizow —
Kak wele macze tyřazow?

„Tak k rošymenju neje to“ —
Schwercž barbi schřjecžizy,
„W tym času wele swojeho
„My hiscže nimamy,
„We hłowi pak a w rukomaj
„Kasch kapital a kubło staj.“

O bestholowzy! wołachu
Wschje mrowje smjesizy,
Wam ani jektu hejkojtu
Do dzjelby nedamy;
Schto budže, hdyž smy dojjedli?
„Bon dzjelimy so s druhimi!“

W o k a s a r.

1.	Schlowronczk, wróna a bróka	Str.	3.
2.	Lischka a myschje	=	4.
3.	Seróka a połobik	=	6.
4.	Mucha a bruk	=	6.
5.	Cjmoła beš pežočkami	=	7.
6.	Wewerza, sknadž a mały kralik	=	9.
7.	Młoda a stara kóczka	=	9.
8.	Kofosch a pšyč	=	10.
9.	Lischyna pomoz	=	11.
10.	Pežočkow sfóržba a khostanje	=	13.
11.	Dub a kopschiwa	=	14.
12.	Ist žaby a bacjon	=	15.
13.	Hórka a dólczk	=	16.
14.	Kacžka a kacžor	=	17.
15.	Sšowa a syba	=	18.
16.	Welf a pšyč	=	19.
17.	Lischyna rada	=	20.
18.	Paw a hušyza	=	22.
19.	Peńk a schmutajza	=	23.
20.	Worjoł a mały kralik	=	24.
21.	Wetschi šy a wetsche masch pratro	=	27.
22.	Borkawa a czelečk	=	29.
23.	Bašeń wo wedri	=	30.
24.	Topoł a dub	=	32.
25.	Sbožje a nusa	=	33.
26.	Sšwjatojanowy konik a žaba	=	34.
27.	Wróblje a frabolz	=	35.
28.	Lischyne nakasanje	=	36.
29.	Law a schwinz	=	39.
30.	Benežne thranšwo	=	40.
31.	Sajaz a mrowja	=	42.

32.	Metel a hnojski bruk	Str. 44.
33.	Welf a wowza	= 45.
34.	Woł a žaby	= 46.
35.	Wóšlow prawowanje	= 48.
36.	Zednanska sda	= 49.
37.	Židjana a rubjana laxka	= 51.
38.	Sjež a kóhliza	= 52.
39.	Póšelstwo wowzow	= 53.
40.	Rhrystal a dejmant	= 54.
41.	Kanarik a syba	= 55.
42.	Hušo a liščka	= 56.
43.	Knes Hawł	= 58.
44.	Nabob	= 60.
45.	Rhudy muž	= 62.
46.	Zelen a jeho syn	= 64.
47.	Pólna mysch wó wšy	= 65.
48.	Inwalida a pšyř	= 67.
49.	Hola wučerka	= 68.
50.	Twór a kocjka	= 69.
51.	Blisčka a fokula	= 70.
52.	Liščka a welf	= 72.
53.	Barjon a wróbl	= 74.
54.	Medwedzej	= 75.
55.	Stara a mloda wewerza	= 76.
56.	Róžowy pupř a łopenko	= 78.
57.	Metelina prostwa	= 79.
58.	Bitwa žiwjołow	= 80.
59.	Rano wól, pšhipořnju cželo, popok- nju mysch, wječor ničžo	= 82.
60.	Schwerczje a mrowje	= 84.

Čiřečane pola R. B. Ğiti w Budyšćini.

44.	Wetel a dnošiti brat	32.
45.	Wetel a dnošiti	33.
46.	Wetel a dnošiti	34.
47.	Wetel a dnošiti	35.
48.	Wetel a dnošiti	36.
49.	Wetel a dnošiti	37.
50.	Wetel a dnošiti	38.
51.	Wetel a dnošiti	39.
52.	Wetel a dnošiti	40.
53.	Wetel a dnošiti	41.
54.	Wetel a dnošiti	42.
55.	Wetel a dnošiti	43.
56.	Wetel a dnošiti	44.
57.	Wetel a dnošiti	45.
58.	Wetel a dnošiti	46.
59.	Wetel a dnošiti	47.
60.	Wetel a dnošiti	48.
61.	Wetel a dnošiti	49.
62.	Wetel a dnošiti	50.
63.	Wetel a dnošiti	51.
64.	Wetel a dnošiti	52.
65.	Wetel a dnošiti	53.
66.	Wetel a dnošiti	54.
67.	Wetel a dnošiti	55.
68.	Wetel a dnošiti	56.
69.	Wetel a dnošiti	57.
70.	Wetel a dnošiti	58.
71.	Wetel a dnošiti	59.
72.	Wetel a dnošiti	60.
73.	Wetel a dnošiti	61.
74.	Wetel a dnošiti	62.
75.	Wetel a dnošiti	63.
76.	Wetel a dnošiti	64.
77.	Wetel a dnošiti	65.
78.	Wetel a dnošiti	66.
79.	Wetel a dnošiti	67.
80.	Wetel a dnošiti	68.
81.	Wetel a dnošiti	69.
82.	Wetel a dnošiti	70.
83.	Wetel a dnošiti	71.
84.	Wetel a dnošiti	72.
85.	Wetel a dnošiti	73.
86.	Wetel a dnošiti	74.
87.	Wetel a dnošiti	75.
88.	Wetel a dnošiti	76.
89.	Wetel a dnošiti	77.
90.	Wetel a dnošiti	78.
91.	Wetel a dnošiti	79.
92.	Wetel a dnošiti	80.
93.	Wetel a dnošiti	81.
94.	Wetel a dnošiti	82.
95.	Wetel a dnošiti	83.
96.	Wetel a dnošiti	84.
97.	Wetel a dnošiti	85.
98.	Wetel a dnošiti	86.
99.	Wetel a dnošiti	87.
100.	Wetel a dnošiti	88.

